

Özet

Prof. Muammer Onat Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesinin “Akademi”den, “Üniversite”ye dönüşmesi aşamasında genç akademisyenlerin yetiştirilmesindeki öncü rolüyle adı anılması gereken hocalarımızdan biridir. Yaptığı çalışmalar incelendiğinde, tümünde de metodolojinin önemli bir yeri olduğu açıkça anlaşılmaktadır. Descartes’in düşünceleri Onat’ın metodolojisini kavramak için önemli ipuçları verir.

Summary

Prof. Muammer Onat should be added with assuming a leading role of educating of young scholars during the conversion of Mimar Sinan Fine Arts University ‘the Academy’ to ‘the University’. When we analyze the studies directed by him, it is discovered that the methodology is an important place in all these studies. Descartes’ ideas can help us to understand Onat’s methodology

Anahtar Kelimeler :

Muammer Onat, Eğitim Metodolojisi, Descartes.

Keywords :

Muammer Onat, Methodology of Education, Descartes.

Prof. Muammer Ona’ın Eğitim Metodolojisi

*Doç. Dr.Nevzat Oğuz Özer
MSGSÜ Mimarlık Fakültesi
Mimarlık Bölümü*

Üniversite eğitiminin yeniden yapılandırıldığı 1982 yılından sonra mimarlık eğitiminde de önemli değişimler yaşanmıştır. Bunlardan biri de İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi’nin verdiği 5 yıllık yüksek mimarlık eğitiminin, ülkedeki diğer mimarlık okullarında olduğu gibi 4+2 yıl şekline dönüştürülmesidir. Değişimin bir başka yönü ise, akademisyen olmak isteyenlerin lisans eğitimi aldıktan sonra girdikleri yeni sınavlarda başarılı olmaları koşuluyla, ayrıca yüksek lisans ve doktora eğitimi almaları zorunluluğudur. Bu geçiş dönemini, mimarlık alanında, özellikle üniversitemizde akademisyenlik hayatına yeni başlayanlar çeşitli bocalamalar ve zorluklarla aşmaya çalışmışlardır. En az 6-7 yıl süren sıkı bir çizim eğitiminin ardından “yazım dili”ni öğrenmek ve kavramak pek çoğumuz için yeni bir eğitim sürecine girmeyi gerektirmiştir.

Prof. Muammer Onat okulumuzun “Akademi”den, “Üniversite”ye dönüşmesi aşamasında genç akademisyenlerin yetiştirilmesindeki öncü rolüyle adı

anılması gereken hocalarımızdan biridir. Akademinin eğitim geleneğinden farklı olarak yazmaya dayalı bu süreci bizlerle beraber yaşayarak, o günün genç akademisyenleri olan bizlere, hatta birçok durumda bizden daha genç ve dinamik yorumlarıyla örnek olmuş bir bilim adamıdır.

Bu süreç, yani akademik hayattaki bu köklü değişimle Hoca’nın emekliliği arasındaki yaklaşık 10 yıl içinde, Hoca resmi kayıtlara göre 8 tane yüksek lisans tezi, 9 tane de doktora tezi yönetmiştir⁽¹⁾. Ancak bu sayılara Hoca’nın resmi olmadan ilgilendiği bir bu kadar tezi de eklemek abartı olmaz. Ayrıca Hoca lisans eğitimi sırasında yaptırdığı projelerde, öğrencilerinden tasarımlarını yazım diliyle de destekleyerek, anlatmalarını ister.

Prof. Muammer Onat, tez çalışmasının başında öğrencisinden kendisine bir mektup yazmasını ister. Mektuptaki cümlelerin içinden tezin çekirdeğini oluşturabilecek kavramları bulur, çıkarır. Bu mektup, Hoca için öğrenciyi

tanıyabileceği, eğilimlerini sezebileceği önemli bir araçtır. Aslında salt kendisinin öğrenciyi tanımasını değil, aynı zamanda öğrencinin de bu şekilde kendi kendisiyle yüzleşerek, hangi konuda bir tez çalışması yapmak istediğini anlamasını da sağlamaktadır. Onat bunu şu şekilde açıklar: “...benim yaptığım şudur; öğrencinin içindeki cevheri çıkarmak ve bunu ona göstermek...” Bunu yaparken kişiyi yüceltmesi, cesaretlendirmesi, hatta bazen rol bile yaparak, daha önce gördüğü ve bildiği bir şeyi sanki ilk defa görüyormuş gibi davranması öğrenciyi heyecanlandırıp, çalışma azmini yükseltir. Bütün bunlar yaşanırken son derece sabırlı ve hoşgörülüdür. Öğrencinin istediği düzeye ulaşmasını beklerken, her türlü dayatmaya, takvime karşı çıkar. Her çalışmanın ve öğrencinin kendine özgü ve farklı bir öğrenme süresi olduğunu ve buna akademik takvimlerle müdahale edilmemesi gerektiğini söyler. O’na göre “iş, bittiği zaman biter.”

Hoca’nın üslubu oldukça alçak gönüllüdür. Ancak bu alçak gönüllü üslubun arkasında, hiç de alçak gönüllü olmayan son derece titiz, kılı kırk yaran bir kişilik yatmaktadır. Yaptırdığı çalışmalar incelendiğinde, tümünde de metodolojinin önemli bir yeri olduğu açıkça anlaşılmaktadır. Descartes’in düşünceleri⁽²⁾ Hoca’nın metodolojisini kavramak için önemli ipuçları verir. Öğrencilerine Descartes’ın “Metodoloji Üzerine Konuşma” kitabını okumayı önerir, hatta onlara bu kitabı hediye eder. Bu da aslında öğrencinin tezi ni kurgularken, daha başlangıçta yararlanabileceği yöntem konusunda onu uyarmanın, bilinçlendirmenin bir yoludur. Prof. Muammer Onat, mimarlık mesleği gibi özünde somut bir “üretim” olan bir meslek alanında, “düşünme” gibi soyut bir aktiviteye çok önem verir. Hatta bazen

düşünceye somut üründen bile daha çok değer verdiği bilinir⁽³⁾. Bu nedenle genellikle mimarinin düşünsel boyutuna önem veren proje ve tez çalışmaları yaptırır. Bunu da “Sonuç değil Süreç” diye özetler.

MSGSÜ Mimarlık Bölümü’ne yeni girmiş öğrencilere yaptığı ilk gün konuşmasında (Onat, 1994, 38) onlara mimarlığın bir yetenek işi olmadığını, bir düşünce işi olduğunu, iyi düşünemeyenlerin kendilerinin yeteneksiz olduklarını sandıklarını söyleyerek, düşünmenin önemini eğitimin ilk gününden itibaren vurgular⁽⁴⁾. Onun eğitimde temel düsturu öğrenciyi düşünmeyi öğretmektir. Düşünmeye değer vermesinin altında ise ŞÜPHE yatar. Daima şüphe eder. Ancak bu şüphe sıradan olmayıp, Descartes’ın tanımıyla metodik bir şüphedir⁽⁵⁾.

Bir mimar olarak yazmaya çok değer veren Hoca, sanıldığı aksine yazmanın mimarlığa uzak olmadığını, bir mimarın yaptıklarını yazabilmesi gerektiğine inanır. “Yazma”ya önem vermesinin altında, “düşünme”ye önem vermesi yatar. Yazmayı da bir düşünme biçimi olarak görür. Yazmak onun için, yapılanın arkasındaki düşüncenin ortaya çıkarılması, soyut kavramların somut hale getirilmesinden başka birşey değildir.

Onat, öğrenilen bilgiye inanmaz. Eksik bilginin her zaman tamamlanabileceğini söyler. Onun için önemli olan bilginin yaratılması, içselleştirilmesi ve sistematik bir şekilde kurgulanmasıdır⁽⁶⁾.

Hoca için anlatım dili de çok önemlidir. Her şeyden önce bir doktora öğrencisinden derdini iyi bir Türkçe ile anlatmasını ister. Ona verdiğimiz yazıları kelime kelime okur, altlarını çizer, notlar alır.

(Resim 1)

Aslında burada anlatmak istediği şudur;

¹ Prof Muammer Onat’ın yönettiği yüksek lisans tezleri:

- Turizme Genel Yaklaşım, Türkiye’de Yat Turizmi Ve Marinaların Geliştirilmesi - Topanoğlu, Yücel, 1986,
- Bina Tasarımına Açık Mekanların Etkisi Ve Bir Model Araştırması - Pekmezci, Ahmet, 1990,
- Bina Tasarımı-Görsel Çevre Bağlantısında İzmir Kemeraltı Çarşısı Modeli - Ergeneç, Galip, 1991,
- Kent Kurgusundan Kaynaklanan Bulguların Mekan Tasarımında Değerlendirilmesi Ve İstanbul İçin Bir Model - Yamaçlı, Ruşen, 1991,
- Kapalı Mekanların Oluşumu Ve Bir Proje Araştırması - Er, Hülya, 1991,
- Savunma Amacından Kaynaklanan Bir Mimari Tasarım Ürünü Olarak Kale - Yılmaz, Gülay, 1992,
- Aynalık’ta Dini Yapıların Fiziksel Çevre Etkilerine Bağlı Oluşumu - Aktepe, H. Metin, 1994,
- Boğaziçi’nde Topografik Özelliklerden Kaynaklanan Yapı Tipleri, Bir Model Analizi ‘Arnavutköy’ - Aysel, Nezih R., 1994.

Prof Muammer Onat’ın yönettiği doktora tezleri:

- Dış Mekan Yaşantısına Bağlı Olarak Mimari Ölçekteki Fiziksel Biçimleniş Değerlendirmeye Yönelik Bir Model - Velioglu, Selim, 1990,
- Mimari Tasarımda Bir Faktör Olarak ‘Değişebilirlik’ - Gök, Nihat, 1993,
- Mimari Tasarımda Ritmik Örgü ve Kurgunun Değerlendirilmesi ve ‘Ritmik Volümetri’nin Yeri - Yanar, Hüseyin, 1994,
- Mimarideki Doğa ve Kavram Boyutlarının Bir Antik Kent’te İrdelenmesi - Özer, N. Oğuz, 1996,
- Boşluk Kavramı ve Mimari Tasarımdaki Yeri - Gülmez, F. Gülşen, 1997,
- Mimari Tasarımda Biçime Bağlı Davranışlar - Balkan, Yasemin, 1997,
- Tasarımın Günümüz Mimarlığındaki Yeri ve Geleceğe Dönük Gelişim Olasılıkları: Mimarlık Tasarım Süreçlerinin Örneklenmesinin Bu Gelişime Katkısının İncelenmesi - Doğrusöz, Ufuk, 1998,
- Sekans Kavramı ve Mimari Tasarımdaki Yeri - Arıkoç, Duygu O., 1999,
- Batı Anadolu Liman Kentlerinde Mimari Kimliğin Oluşumunda Nesnel ve Özne Faktörler - Türkantöz, Kayahan, 2000.

² René Descartes (1596-1650). Öğrendiğinin, gördüğünün, duyduğunun, inandığının hepsini birden bütünü silerek, her şeyden kuşkulandırmaya başladı. Yalnız tek bir şeyden emindi: düşüncenin varlığı.

Metot üzerine konuşmada hep karmaşıktan basite inerek, gerçeği kuşatmaya yarayacak kuralları bir bir saydı.

Birincisi, doğruluğunu apaçık olarak bilmediğim hiçbir şeyi doğru olarak kabul etmemek: yani acele ile yargıya varmaktan ve önyargılara saplanmaktan dikkatle kaçınmak ve vardığım yargılarda, ancak kendilerinden şüphe edilemeyecek derecede açık ve seçik kavradığım önermelere yer vermektir.

İkincisi, inceleyeceğim güçlükleri daha iyi çözümlemek için her birini, mümkün olduğu ve gerektiği kadar bölümlere ayırmaktır.

Üçüncüsü, en basit ve anlaşılması en kolay şeylerden başlayarak, tıpkı bir merdivenden basamak basamak çıkar gibi, en bileşik şeylerin bilgisine yavaş yavaş yükselmek için- hatta doğal olarak, birbirleri ardınca sıralanmayan şeyler arasında bile bir sıra bulunduğunu varsayarak - düşüncelerimi bir sıraya göre yürütmektir.

Sonuncusu ise, hiç bir şeyi atlamadığından emin olmak için, her yanda eksiksiz sayımlar ve genel kontroller yapmaktır...” (Descartes, 1984, 21-22)

3 Hoca eğitimciliğinin yanı sıra bürosunu hiç kapatmamış, meslek hayatı boyunca hep uygulamalarını sürdürmeye çalışmıştır.

4 " ...İlk Gün...

Bugün Hayatımızda:
Yepyeni bir dönem başlıyor. İsteyerek veya istemeyerek buraya geldiniz. Başarınız ve değeriniz ilk % 9'un içindedir. Kendi değerinizi bilin. Kendinize güvenin. Mimarlık tercihiniz son sıralarda olabilir. Mesleği ve okulu seveceksiniz. Yetişmeniz ve kafa yapmanız buna müsattir. İçinizdeki korkuyu ve isteksizliği atın. Mimarlık bir yetenek işi değil, düşünce işidir, biraz da sevmek...

Akıllı olan iyi eğitilmiş olan herkes bunu yapabilir. Bir ayrıcalık taşımaya gerek yoktur. Fiziksel çevre ve yeni arkadaşlıklar sizi etkileyecektir. Bu okulda sizleri birbirinize yaklaştıracak pek çok fırsat olacaktır. Bundan yararlanın. İyi bir eğitim kurumunda olduğunuzu bilin.

Burada neler öğreneceksiniz:
1. Düşünmeyi öğreneceksiniz.

Bir konuda:

-neler düşünmeli
-nasıl sıraya konmalı (değerlendirilmeli)
-tercih nasıl yapılmalı...

Mimarlık bir düşünce sanatıdır.

Mimar karar veren adamdır.

-Çok kolay ve çabuk düşünmenizi öneririm.
-Mimarlıkta ilham yoktur bunu beklemeyin.

2. Düşüncelerinizi kağıda dökmeyi öğreneceksiniz.

Bu yeni bir lisan öğrenmek demektir.

Sözlüsü olmayan yazılı bir lisan.

-Çok çabuk çizmeyi öğrenmenizi öneririm.

-Çizim bir yetenek işi değildir. İyi düşünmeyenler yeteneksiz olduklarını sanırlar.

3. Tartışmayı öğreneceksiniz.

-Çok farklı düşünceleri hemen değerlendirebilmenizi öneririm.

-Kendi düşüncelerinizi savunabilmenizdir.

4. Eleştirmeyi öğreneceksiniz.

-Eleştirmekten çekinmeyin.

-Eleştirme sizi daha iyi yapmaya götürecektir.

-Dogruyu bulmanın yollarından biri var olanları eleştirmekten geçer.

-Size her şeyi eleştirmeyi öneriyorum.

5. Üretmeyi öğreneceksiniz.

-Bugüne kadar belki hiçbirsey üretmediniz, size bir şeyler üretmek öğretilicek.

6. Beraber çalışmayı öğreneceksiniz.

-Size iyi arkadaşlıklar kurmanızı, beraberliğe alışmanızı öneririm.

-Mimarlık çizimi bir ekip çalışması sonucudur.

Burada başka bir meslekte olmayan, teke tek eğitim yapılmaktadır. Size nasıl yaklaşabiliriz. Çok suskunsunuz, yorgunsunuz, çözümlenmemiş problemleriniz var.

Hocanızla uyum sağlamalısınız. Aramızdaki ilişki usta-çırak ilişkisi değildir. Mimarlığı öğretmek de bir yöntem meselesidir. Bilimsel bir olaydır...."

5 Descartes her tür araştırmanın pratik niteliği üzerinde ısrarla durur. Şüphecilğe farklı bir yaklaşım getirir. Septik şüphe ve Metodik şüphe. Ona göre septik şüphe anlamsızdır. Olması gereken metodik şüphedir. Metodik şüpheyi şu şekilde uygular. Önce tanrıdan, çevreden, kendinden ve başka insanlardan şüphe eder. Bunu şüphe edemeyeceği son sınıra kadar götürür. Şüphe etmek düşündürmektir. Düşünmek var olmaktır. Düşünüyorum o halde varım noktasına ulaşır. Latince "De omnibus dubitandum" (Her şeyden şüphelen) en önemli sözlerindedir. (<http://tr.wikipedia.org/wiki/Ren%C3%A4Descartes>)

"düşünce" matematik bir örgüdür, yazılanlar bu örgütün temsilinden başka bir şey değildir. Böyle yaparak düşüncenin

irrasyonel niteliğini bozarak, müdahale edilebilir, geliştirilebilir hale getirmek ister. Bu Descartes'in kartezyen

////// giris "rum" - Liman şehri olması - 2
- / Teraslar halinde olması
- / Etkiler: Deniz, görünüm
- / -topografya

1. SEHIR nin oluşması

1.1. ŞEHİRİN GENEL KİTAPTE: Kaunos şehri bir liman şehridir bir yarımada üzerinde kurulmuştur. Bu yarımada'nın her kenarında bir liman vardır (1). En önemli limanı Güneybatı'daki dir. Bu liman ticari amaçlıdır ve Strabon'a göre zincirle kapatılmıştır. K(2). Kuzeydoğudaki Beas'e göre (3) Astori limanıdır. Son güneyde bulunur. 3. Liman ise küçük kelenin Güney doğusundadır. Şehir varlığını bu oldukça koruyucu limanlara borçludur. Persler Rhodos'a karşı Kaunos'un limanlarını kullanmışlardır. (4). Şehirin bütün ticaret dış dengeli ilişkisi bu liman aracılığıyla olur. Kısacası Kaunos bir liman şehridir. Kaunos'un diğer bir özelliği tersane üzerine kurulmuş olmasıdır. Bu tersane birbirlerine paralel değildir. Eğime uygun yapılmıştır. (5). Bu özelliği Bergamos'a benzetmektedir. (6).

* Kentin Farklı hallerinde yer ve yapıları

* Kentin bugünkü topografyası ve coğrafi durumu önce belirtilecek

- Topografya: Akropolis'in varlığı: Akropolis'in

* Kentin iki akropolis'inin varlığı, Akropolis'in yerleri, sınırları, sınırları ve sınırları.

Uman, önemli yapıların yer, sınırları sınırları ve sınırları.

Bunlara bağlı olarak:

- Topografya: Akropolis'in Tersaneler.

"Strabon, Kaunos'ta bir tersane ve bir de "kapalı liman" olduğunu yazıyor, onların kalbini imajının yukarıdaki Imbos kalesi yakınında n aktığını da sözlerine ekler. Gözümlüde bu öğelerin coğrafi tanımaklamak olmaktadır. Akropol tepesinin batısında kalan liman bugün Sütlüklü ovasında bir göle dönüşmüş; 'kapalı' korunan bir oledirleme alanınının daha çok, zincirle kapatılmış bir liman olduğunu anlatıyor."

(1) Bkz. Harita (Limani gösteren bir çizim.)

(2). Strabon, (Coğrafya) 6 kitap 5. s. 202

(3). G. E. BEAN, "KAEIA" (M) S. 201

(4). Rhodos in the Hellenistic age

(5). Tersanelerin gösteren bir çizim.

(6) Kaunos'un Topografyası, Haritası, Kilisesi, yollar ve yapıları ve Topografyası tersane eğime uygun tersane yapıları, Bergamos'un, Hellenistik Topografyası, Athens kutsal alanı, Yunan eğime, Zeus sununu taşıyan tersanelerin çizimini gösterir.

Resim: 1

paradigmasından, düşünceye getirdiği cebir ve analitik yöntemden başka birşey değildir. Onat'ın başarısı bunun iyi bir uygulayıcısı olmasındandır. Bu yöntemi kendi yarattığı doktora terminolojisiyle metinlere uygular, cümleleri böler, paragrafları parçalar, böylece düşüncenin sadeleştirilerek daha rahat anlaşılmasına, eksiklerinin görülmesine ve yine kendi deyişyle 'elimizdeki malı' yani düşüncemizi tanımamızı sağlar.

Hoca doktora tez çalışmam sırasında kendisine verdiğim bir metni başından sonuna kadar okumuş, parçalamış, numaralandırmış ve bana şu mektubu yazmıştı; (Resim 2)

Oğuz,

Tezin "sonuca yönelik" niteliğindeki 4. ve 5. bölümlerini okudum.

İçeriği bölümlere ayırdım, hepsine bir başlık uydurmaya çalıştım. Böylece içerik isimlendirilmiş oldu. Başlıklar içerikleriyle birlikte yer değiştirebilirler, yeni bilgiler eklenebilir, yerleri değiştirilebilir, çıkarılabilir, yenileri eklenebilir. Daha önemlisi bir "için-dekiler listesi" yapılabilir. Yani malumuzu tanımış oluruz. Nitekim, bunu yaptıktan sonra, bu iki bölümün birleştirilebileceği, bütünleştirilebileceği izlenimi edindim.

Satır başlarının belirtilmesi ve bazı cümlelerin bölünmesi de gerekli oldu. Bu bize içeriği görsel olarak izleyebilmek kolaylığı verecek.

İçeriği öğrendikten sonra teze bir de isim denemesi yaptım. Bunlar zamanla oturacak.

Lütfen önce bilgisayardaki metni bu yeni kalıba dök, bana gönder, sen de çalış. Önceki bölümleri de bu kalıba uydurmaya çalışalım.

Özellikle başlıkları bağımsız hale getirmeye bak. B.O.K formülüne göre (Baş-Orta-Kıç)

Yasemin'in ve Asker'in gözlerinden öperim. Başarılar dilerim.

Onat.

Hoca bu amaçla kendine özgü bir yazım klavuzu, kendi deyişyle bir "doktora terminolojisi" bile geliştirmişti. (Resim 3)

26 Ağustos 1995

Oğuz

Tezin "sonuca yönelik" niteliğindeki 4 ve 5. bölümlerini okudum.

İçeriği bölümlere ayırdım, hepsine bir başlık uydurmaya çalıştım. Böylece içerik isimlendirilmiş oldu. Başlıklar içerikleriyle beraber yer değiştirebilirler, yeni bilgiler eklenebilir, yerleri değiştirilebilir, çıkarılabilir, yenileri eklenebilir. Daha önemlisi bir "için-dekiler" listesi yapılabilir. Yani malumuzu tanımış oluruz. Nitekim, bunu yaptıktan sonra, bu iki bölümün birleştirilebileceği, bütünleştirilebileceği izlenimi edindim. Satır başlarının belirtilmesi ve bazı cümlelerin bölünmesi de gerekli oldu. Bu bize içeriği görsel olarak izleyebilmek kolaylığı verecek. İçeriği öğrendikten sonra teze bir de isim denemesi yaptım. Bunlar zamanla oturacak. Lütfen önce bilgisayardaki metni bu yeni kalıba dök, bana gönder, sen de çalış. Önceki bölümleri de bu kalıba uydurmaya çalışalım. Özellikle başlıkları bağımsız hale getirmeye bak. B.O.K formülüne göre. (Baş-Orta-Kıç)

Yasemin'in ve Asker'in gözlerinden öperim. Başarılar dilerim.

Onat

Resim: 2

- giris
- Kapılarını açık tutalım.
- Giris pareri - girişleri - Conto
NET.
- 5 sözcükli cümleler.
- Yanlış yapımlarla korkunç.
Bütün salla, at -

Örgü - dolgu

hızlı metin.

hiçbirşey birden bire firmeyecek.
(4) - gerine (H. 120)
~~Konuşulacak gerine kaunos 'lular;~~

1. Ya da "giris kapılarını" açık bırakalım.

2. Her birimde baş - orta - kıs bulunsun.
Her giriş pareri niteliğinde.

orta bilgi birikimi
Kıs bir somutla anlatılır (contu)

3. Cümlelerde en çok 5 sözcük - Döl ve gözet.

4. Cümle kumulları olsun.

5. Örgü - dolgu kumulları
hızlı metin

Sonuna kadar etmek
6. Hiçbirşey birden bire firmeyecek:
örneğin "kıs".

7. Yanlış yapımlarla korkunç. Örgü kum.
Lucağa kadar herşey mümkün değil.
Sonuna kadar ve diyetine olamaz.

8. Başlıkların yok kalması.
Başlık - kafa en at gümlecek. "İşimizde başka"

Bunlardan bazıları şöyledir:

1. B.O.K. formülü: Baş, orta ve kış kelimelerinin baş harflerinin yan yana getirilmesiyle oluşan bu yöntem, Hoca'nın avamlaştırarak kısalttığı bir formüldür. Orta eğitim kitaplarında kompozisyon dersinde okutulan giriş - gelişme - sonuç üçlemesinden başka birşey değildir.

2. Böl ve Yönet: Anlatım sırasında uzun cümlelerden kaçınmak için, cümleleri parçalamak, beş kelimeyi geçmeyen cümleler kurmaktır. Amacı hem daha sistematik bir düşünce alışkanlığı, hem de yazım kolaylığı sağlar.

3. Örgü ve Dolgu: Örgü yazılanın kurgusunu oluşturur. Dolgu ise bilgiye dayalı malzemedir. Örgü hoca için dolgudan yani bilgiden daha önemlidir. Yazılanın örgüsü sonuna kadar esnek olmalıdır. Ancak dolgu kanallarını açık tutacak şekilde, yani bilgilene kanallarını açık tutacak şekilde örgü de oluşturulur. Adeta örgü bir arının peteği oluşturması gibi olmalıdır. Bilgi bu örgünün içine depolanmalı ancak istendiğinde de örgü değiştirilebilmelidir. Kendi deyişiyle "...dolgu başka bir kalıba dökülebilmeli..." idi.

4. Her Şey, Her Şeydedir: Hoca "...her şey, her şeydedir..." diyerek bir konuya konsantre olmaktan ve her şeye o gözlükle bakılabileceğinden bahsetmektedir. Daha doğrusu araştırmacının araştırdığı şeyi hayat biçimi haline getirmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

5. Conta: Hoca, bir konudan başka bir

konuya geçerken, mutlaka iki konuyu birbirine bağlayacak bir cümle olsun ister.

Hiç bir kavramın bir anda gelmesini istemez. Böylece öğrencinin en basit kavramları bile düşünmesini sağlar. Bu, Descartes'ın en basit, bilindik kavramları tartışmaya açmak onlardan şüphe etmek düsturuyla örtüşmektedir.

6. At – salla: Hata yapmaktan korkma. Bilgi eksikliği insanın düşünmesini, araştırmasını durdurmamalı, engellememelidir. Önemli olan bilginin eksikliği değil, bilgiyi depolayacağın örgünün eksikliğidir. Örgünün oluşturulması için bilgi eksikliğine katlanılabilmelidir.

Öğrencileri olarak bizlerin üzerinde hocanın derin bir etkisi vardır. Öyle ki hepimiz üzerimizde adeta bir "*Onat Damgası*" taşırız.

Hocamız'a öğrettikleri için minnettarız.

6 "...başkalarının düşüncelerini öğrenmekten elde edecekleri yarara gelince, o da pek büyük olamazdı, çünkü onları henüz pek ileri götürmüş değilim ve dolayısıyla, uygulamaya konulmadan önce onlara daha birçok şeyler eklenmesine ihtiyaç vardır. Fakat bôbürlenmeden söyleyebilirim ki, eğer bunu yapabilecek biri varsa, o da herhalde herkesten çok ben kendim olmam gerekir: dünyada zekası benimkinden ölçülemeyecek derecede daha iyi birçok kişiler olamayacağı için değil, fakat insan başka birinden öğrendiği bir şeyi kendi icat ettiği şey kadar iyi kavrayıp benimseyemeyeceği için..." (Descartes, 1984, 63).

KAYNAKÇA

- Armağan, M. 1997. Descartes Felsefesinin Ufukları. *Cogito - öyleyse descartes* Yapı Kredi Kültür ve Sanat Yayıncılık.
- Descartes, R. 1984. *Metod Üzerine Konuşma* (çev: K. Tahir) Sel, İstanbul.
- Descartes, R. 1963. *Felsefenin ilkeleri* (çev: M. Karasan) İstanbul.
- Onat, M. 1994. MSÜ 1993-94 Öğretim Yılı Bina Bilgisi Dersi Açılış Konuşması. *Ege Mimarlık*, Sayı 14.